

Journal of the Papers

SOCIAL WORK AND EDUCATION

SW&E

Vol. 5, No 1, 2018

ISSN (Online): 2520-6230

ISSN (Print): 2520-6451

SW&E

TERNOPIL VOLODYMYR HNATIUK
NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
CENTRE OF SOCIAL DEVELOPMENT AND INNOVATIONS
EAST ABERDEEN EDUCATIONAL RESOURCES

ISSN (Online): 2520-6230

ISSN (Print): 2520-6451

Scientific Papers

SOCIAL WORK & EDUCATION

Vol. 5, No 1, 2018

Ternopil-Aberdeen, 2018

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Prof. **Vira Polishchuk**, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ternopil, Ukraine

Deputy Editor-in-Chief

PhD, Assoc. Prof. **Anna Slozanska**, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine, Centre of Social Development and Innovation, Ternopil, Ukraine

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD

Dr., Prof. Bogdan Buyak, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Dr., Prof. Liliia Morska, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Dr., Prof. Tetyana Semigina, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Ukraine

Dr., Prof. Nataliya Kolyada, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Ukraine

Dr., Prof. Iryna Kozubovska, Uzhhorod National University, Ukraine

Dr., Prof. Olexandra Yankovych, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine, Ukraine

Hab. PhD, Prof. Jadwiga Daszykowska, The John Paul II Catholic University of Lublin, Stalowa Wola Campus, Poland

PhD, Assoc. Prof. Oksana Richter, the University of Washington, USA

PhD, Assoc. Prof. Nadiia Gorishna, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

PhD, Assoc. Prof. Linda Wermeling, Northern Kentucky University, USA

PhD, Assoc. Prof. Svitlana Kalaur, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

PhD, Assoc. Prof. Katarina Levicka, Trnava University, Slovakia

PhD Bogdan Wiecekiewicz, The John Paul II Catholic University of Lublin, Stalowa Wola Campus, Poland

PhD Jerzy Dabek, The John Paul II Catholic University of Lublin, Stalowa Wola Campus, Poland

PhD Mirosław Rewera, The John Paul II Catholic University of Lublin, Stalowa Wola Campus, Poland

PhD, Assoc. Prof. Tetyana Liakh, Borys Grinchenko Kyiv University, Ukraine

Editorial Address:	Print House:
Journal of Scientific Papers "Social Work and Education" Kurbasa str., 6/206 46000, Ternopil, Ukraine E-mail: center_sdi@yahoo.com	Print, copy, centre "VECTOR" Lvivska str., 12 46009, Ternopil, Ukraine E-mail: Vector.Volodymyr@gmail.com

ISSN (Online): 2520-6230

ISSN (Print): 2520-6451

©SW&E, 2018

EDITORIAL

Vira Polishchuk

RECENT ISSUES

Game technology
the combat
Yuriy Bryndik

Content analysis
competent
Svitlana Kalaur

Criteria and
pedagogical
Danylo Konon

Social accompaniment
Oksana Okser

RECENT ISSUES

The emergence of
international
Valentyna Be

Formation of
methodological
Roksolyana Z

Conceptual
for social
Natalia Sayk

Content analysis
activity
Kateryna Ch

RECENT ISSUES

Adolescent
condition
Dariya Velyk

Cyber security
future face
Sergiy Vosk

CONTENTS

EDITORIAL

<i>Vira Polishchuk, Anna Slozanska</i>	7
--	---

RECENT ISSUES IN SOCIAL WORK

Game technologies: the essence, possibilities of working with the servicemen the combatants <i>Yuriy Bryndikov</i>	8
Content-analysis of the professiogram of the social sphere specialists, competent in solving professional conflict <i>Svitlana Kalaur</i>	18
Criteria and indicators of safe behavior in the implementation of socio-pedagogical support for adolescents in a health camp <i>Danylo Kononchuk</i>	29
Social accompaniment of the family who has a child with special needs <i>Oksana Oksenyuk</i>	38

RECENT ISSUES IN SOCIAL WORK EDUCATION

The emergence and development of socionomic professions in the international educational space <i>Valentyna Berezan</i>	47
Formation of professional ethics of future social workers at universities: methodological aspect <i>Roksolyana Zozulyak-Sluchyk</i>	57
Conceptual approaches to professional training of future social pedagogues for social rehabilitation of pupils at schools <i>Natalia Sayko</i>	67
Content and structure of future social workers' readiness to organize volunteer activity <i>Kateryna Chervonenko</i>	79

RECENT ISSUES IN EDUCATION

Adolescents' living competency: essence and features of formation in the conditions of comprehensive educational institution <i>Dariya Velykzhanina</i>	88
Cyber security in the modern society and improvement of preparation of future factors in the field of competent approach <i>Sergiy Voskoboinicov & Sergiy Melnyk</i>	103

Reviews and opinions of the Chinese scientist on the definition of applied linguistics in China <i>Liubov Hunko</i>	113
Correlation of academic and vocational trends in higher education at the turn of the century (using the example of maritime education) <i>Ivan Ryabukha</i>	121
Competent approach in the development of the personality of a modern teenager <i>Alexander Svatenkov & Svatenkova Tatyana</i>	130
Modern tendencies of ecological education of preschool children: foreign experience <i>Anna Chaikovska</i>	139
ABOUT THE AUTHORS.....	151
CALL FOR PAPERS.....	154

РЕДА
Віра П

АКТУА

І
В
Юріу Е

К
К
Світла

К
ЗД
У
Данило

С
Оксана

АКТУА
МАЙБУ

Зар
мія
Валенти

Фол
пра
Роксолян

Кон
соці
зага
Наталія

Зміс
до о
Катерина

ЗМІСТ

РЕДАКТОРИ

Віра Поліщук, Анна Слезанська..... 7

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Ігрові технології: суть, можливості роботи з
військовослужбовцями учасниками бойових дій
Юрій Бриндіков..... 8

Контент-аналіз професіограми фахівця соціальної сфери,
компетентного у розв'язанні професійних конфліктів
Світлана Калаур..... 18

Критерії і показники безпечної поведінки підлітків при
здійсненні соціально-педагогічної підтримки вихованців в
умовах оздоровчого табору
Данило Конончук..... 29

Соціальний супровід сім'ї дитини з особливими потребами
Оксана Оксенюк..... 38

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Зародження і становлення соціономічних професій у
міжнародному освітньому просторі
Валентина Березан..... 47

Формування професійної етики майбутніх соціальних
працівників університетів: методичний аспект
Роксоляна Зозуляк-Случик..... 57

Концептуальні підходи професійної підготовки майбутніх
соціальних педагогів до соціальної реабілітації учнів
загальноосвітніх навчальних закладів
Наталія Сайко..... 67

Зміст і структура готовності майбутніх соціальних працівників
до організації волонтерської діяльності
Катерина Червоненко 79

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ

Життєва компетентність підлітків: сутність та особливості формування в умовах загальноосвітнього навчального закладу <i>Дар'я Великжаніна</i>	88
Кібербезпека у сучасному соціумі та вдосконалення підготовки майбутніх фахівців галузі на засадах компетентнісного підходу <i>Сергій Воскобойніков, Сергій Мельник</i>	103
Погляди та думки китайських лінгвістів щодо визначення прикладної лінгвістики у Китаї <i>Гунько Любов</i>	113
Співвідношення академічного та професійного підходів у вищій освіті на зламі століть (на прикладі морської освіти) <i>Іван Рябуха</i>	121
Компетентнісний підхід у розвитку особистості сучасного підлітка <i>Олександр Сватенков, Тетяна Сватенкова</i>	130
Сучасні тенденції екологічної освіти дітей дошкільного віку: зарубіжний досвід <i>Ганна Чайковська</i>	139
ПРО АВТОРІВ	151
ВИМОГИ ДО СТАТЕЙ	154

Social & I

Social V
published by
Hnatyuk Natic
and practice o
politics at all
provides an o
and content of
and developm
In this w
work and soc
social care, so
written presen
both practice a
The jour
submitted to t
Editors, board
The cor
vacancies are
In additio
of perspective
of submitted n
The jour
and social we
oppressive ap
writings must
the perspectiv
knowingly pul
All resear
sections, or su
initial editor se

Social Work & Education

© SW&E, 2018

Kateryna Chervonenko,
teacher of the Department of Social
Work,
Municipal Institution of Higher
Education «Khortytska National
Educational Rehabilitation
Academy» of Zaporizhzhia Regional
Council,
Zaporizhzhya, Ukraine,
kschervonenko@ukr.net

Катерина Червоненко,
викладач кафедри соціальної
роботи,
Комунальний вищий навчальний
заклад «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна
академія» Запорізької обласної
ради,
м. Запоріжжя, Україна.

УДК 378.02:37.016

DOI:10.25128/2520-6230.18.1.8

Article history:

Received: February 27, 2018

1st Revision: March 20, 2018

Accepted: March 31, 2018

Chervonenko, K. (2018). Зміст і структура готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді, *Social Work and Education*, Vol. 5, No. 1., pp. 79-87.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

АНОТАЦІЯ. У статті актуалізована проблема формування готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді, як одна із складових їх професійної підготовки. У контексті здійснюваного дослідження розглянуто тлумачення категорії «готовність» та «професійна готовність» у довідковій та енциклопедичній літературі, а також наведені визначення вітчизняних і зарубіжних дослідників. Поняття «готовність» є складним багатовимірним поняттям з певними пізнавальними, волевими, мотиваційними та емоційними характеристиками. «Професійну готовність» розглядають з позиції фахової підготовки майбутніх фахівців як фундаментальну умову їх успішної самостійної професійної діяльності.

Розглянуто зміст формування готовності майбутніх соціальних працівників до різних видів професійної діяльності. Визначено основні аспекти формування готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді: позитивне ставлення, стійке бажання; наявність комплексу знань, практичних вмінь та особистого досвіду щодо планування, організації, управління, реалізації, оцінювання та прогнозування. Наголошено на тому, що волонтерська діяльність майбутніх соціальних працівників дозволяє їм набувати досвід здійснення соціально-значимої діяльності.

Сформульовано визначення поняття «готовність майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді» та розкрито зміст і компоненти готовності до здійснення такого виду діяльності: ціннісно-мотиваційний, особистісний, когнітивний, операційний, рефлексивно-оцінний.

Ключові слова: готовність; професійна готовність; готовність до організації волонтерської діяльності; соціальний працівник; волонтерська діяльність; компоненти готовності.

Вступ

Активний розвиток у соціально-економічній, освітній, медичній та культурній сферах призводить до необхідності здійснення реформ, спрямованих на радикальні зміни у всіх сферах життя сучасного суспільства. Це сприяє підвищенню вимог до якості професійної підготовки фахівців, зокрема соціальних працівників, професійна компетентність яких вимагає розширення їх професійних інтересів та функцій у сфері організації та здійснення волонтерської діяльності. Майбутні фахівці соціальної сфери мають володіти якісними знаннями, вмінням проектувати, планувати, самостійно вирішувати складні завдання та надавати кваліфіковану допомогу, вмінням організовувати взаємодію з організаціями та суспільством, адекватно оцінювати результативність своєї допомоги та прогнозувати подальші шляхи її удосконалення. Події сьогодення, пов'язані з наслідками військового конфлікту на сході країни, доводять, що важливе місце у системі підготовки соціальних працівників займає проблема формування їх готовності до організації волонтерської діяльності учнівської молоді, оскільки формувати особистість майбутнього волонтера необхідно вже у період навчання у старшій школі.

Аналіз останніх публікацій

Проблемам професійної підготовки соціальних працівників присвячена велика кількість наукових доробок. Так, загальні теоретичні та методологічні аспекти професійної підготовки соціальних працівників представлено в роботах таких вчених: С. Архипова, М. Галагузова, А. Капська, В. Поліщук, Л. Тюптя та ін.; особливості професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в умовах університетської освіти розглянуті у роботах О. Карпенко; становлення соціального працівника як професіонала розкриті у наукових дослідженнях В. Бочарової, А. Ляшенко, В. Поліщука; формуванню особистісних рис соціального працівника присвячені доробки В. Бех, І. Пінчук, І. Мигович та ін. Характеристика готовності до здійснення різних видів професійної діяльності представлена у роботах О. Водяної, Т. Голубенко, Д. Данко, Ю. Рябової, Р. Санжасової та ін.

Заслужують на особливу увагу праці, в яких висвітлюються особливості підготовки студентів до реалізації різних форм волонтерства, серед яких виділяються дослідження О. Акімової, О. Богданової, Л. Вандишевої, Т. Лях, З. Бондаренко та ін., які вивчали особливості організації волонтерської діяльності серед студентства. Проте, незважаючи на численні доробки сучасних вчених, проблема формування готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді є малодослідженою і потребує подальшого вивчення.

Метою статті є визначення змісту та структурних компонентів готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді.

Завдання статті передбачають:

– розкриття суті понять «готовність», «професійна готовність», «готовність майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді»;

– визначення та розкриття змісту компонентів готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді».

Методологія дослідження

Для досягнення мети було використано комплекс теоретичних методів дослідження: аналіз, синтез, порівняння та узагальнення існуючих наукових досліджень з проблеми формування готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді. Аналіз та синтез дозволив розглядати поняття «готовність до організації волонтерської діяльності» через визначення основних категорій, покладених в їх основу та встановлювати їх взаємозв'язок. Порівняння використовувалося для співставлення характеристик готовності майбутніх соціальних працівників до здійснення різних напрямків професійної діяльності. Узагальнення дозволило встановити характерні особливості готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді та на їх основі визначити її структуру.

Основна частина

Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників органічно пов'язана з проблемою формування їх готовності до здійснення професійної діяльності в різних сферах, в тому числі і в сфері волонтерства.

Проблема формування готовності була предметом дослідження психології та педагогіки впродовж декількох століть, проте єдиної думки щодо трактування поняття «готовність» на сьогодні не існує.

Довідкова й енциклопедична література тлумачить категорію «готовність» як:

– активно-дієвий стан особистості, установка на певну поведінку, змобілізованість сил для виконання завдання (Коропуліна В., 2006, с. 57);

– пристосування можливостей особистості для успішних дій у даний момент, внутрішнє налаштування особистості на певну поведінку при виконанні задач, установку на активні та цілеспрямовані дії; систему інтегративних якостей, властивостей, знань, навичок особистості (Гончаренко С., Зязюн І., Ничкало Н., 2000, с. 74);

– високий рівень розвитку мотиваційних, пізнавальних, емоційних та вольових процесів особистості, колективу, який забезпечує успіх майбутньої діяльності (Ярмаченко М., 2001, с. 58);

– стан мобілізації психологічних і психофізичних систем людини, які забезпечують виконання певної діяльності (Кремень В., 2008, с. 137);

Підтвердженням багатоаспектності трактування поняття «готовність» виступають твердження вітчизняних та зарубіжних дослідників, які визначають готовність як:

- якість особистості, психічний стан, що інтегрує попередньо засвоєні установки, знання, уміння, навички, досвід, характеристики й мотиви діяльності; психологічна налаштованість на виконання діяльності (Дяченко М., Кандибович Л., 1976, с. 36);
- змінна характеристика, складне багаторівневе утворення, особистісна цілісна властивість, усталена внутрішня структура якостей та здібностей особистості, що реалізуються в діяльності та залежать від віку, досвіду, індивідуальних особливостей особистості (Дзюба-Шпурик Л., 2016, с. 79).
- загальна психологічна сталість, спрямованість на діяльність будь-якого виду, наявність якостей для самовдосконалення особистості в майбутньому (Можаровська О., 2016, с. 22).
- цілісне стійке особистісне утворення, яке характеризується емоційно-когнітивною та вольовою мобілізацією суб'єкта в момент включення його в певний вид діяльності (Линенко А., 1996, с. 17).

Аналіз наукових досліджень показав, що готовність виступає складним багатовимірним поняттям з певними пізнавальними, вольовими, мотиваційними та емоційними характеристиками. Вона виступає фундаментальною умовою якісного здійснення будь-якої діяльності, а її формування відбувається безпосередньо в процесі цілеспрямованої діяльності та позитивної налаштованості на неї. З огляду на подані вище трактування поняття «готовність» в енциклопедичній літературі, словниках і, поділяючи погляди дослідників, ми дійшли висновку, що готовність – це інтегративна особистісна здатність до здійснення конкретної діяльності, яка складається з обов'язкових знань, умінь, навичок, здібностей, якостей та властивостей.

Готовність найчастіше розглядається як результат професійної підготовки фахівців до здійснення певної діяльності та визначається як основна умова її успішного виконання. Тому поряд з поняттям «готовність» важливого значення набуває розгляд та уточнення поняття «професійна готовність».

Професійну готовність дослідники (О. Дубасенюк, О. Безпалько, О. Можаровська, В. Поліщук, Н. Гендіна, В. Шеремет та ін.) розглядають з позиції фахової підготовки майбутніх фахівців і трактують її як інтегративну складну характеристику особистості, що визначається як сукупність професійних якостей, необхідних і достатніх для успішної самостійної професійної діяльності. Готовність не може бути природженою якістю, лише як набута властивість особистості.

В Енциклопедії освіти детально виокремлено кілька аспектів готовності до професійної діяльності: операційний – оволодіння певним набором дій, знань, умінь та навичок; мотиваційний – як система професійних якостей щодо конкретної діяльності; соціально-психологічний – рівень сформованості комунікативної сфери особистості майбутнього спеціаліста; психофізіологічний – готовність систем організму діяти в конкретно визначеному професійному напрямі (Кремень В., 2008, с. 137).

ність»,
ачають

асвосні
ьності;
ович Л.,

истісна
бностей
досвіду,

ць-якого
утньому

юційно-
з певний

кладним
іними та
якісного
едньо в
З огляду
тературі,
звність –
ості, яка
остей та

дготовки
умова її
значення

езпально,
з позиції
складну
якостей,
готовність
ті.

вності до
ій, знань,
гей щодо
мованості
югічний –
у напрям

Аналіз наукових досліджень показав, що найчастіше професійну готовність розглядають як складне структурне утворення особистості, яке передбачає бажання оволодіти певною професією, сформовані знання, уміння та навички для реалізації професійної діяльності та виступає результатом професійної підготовки.

Результатом підготовки майбутніх соціальних працівників виступає їх готовність до реалізації різних напрямків професійної діяльності у соціальній сфері.

Так, проблему готовності до соціального супроводу сімей, в яких перебувають діти під опікою, досліджувала О. Водяна, яка визначала професійну готовність як сукупність взаємопов'язаних рис (особистісних, професійних, спеціальних), досконале володіння теоретичними знаннями і практичними навичками, здатність творчо вирішувати проблемні ситуації та нести відповідальність за свої рішення, постійний саморозвиток, самовдосконалення, самоосвіта. Компонентами професійної готовності до такого виду діяльності дослідниця виділила особистісний (мотиваційна сфера, професійні якості, педагогічні здібності), теоретичний (базові та спеціальні знання) та практичний компонент (загальнопедагогічні та спеціальні вміння та навички) (Водяна О., 2014, с. 36).

Д. Данко досліджувала готовність соціальних працівників до застосування технологій медико-соціальної роботи в професійній діяльності і розглядала її як стійке особистісне утворення, в якому інтегровані мотиви, емоції, знання й уміння майбутнього фахівця, що зумовлюють ефективне вирішення проблем, пов'язаних з відновленням, збереженням та зміцненням здоров'я населення (Данко Д., 2015, с. 86).

Т. Голубенко, вивчаючи проблему формування готовності майбутніх соціальних працівників до патронажної роботи з людьми похилого віку, готовність розглядала як професійну зрілість, визначаючи наступні компоненти: мотиваційно-ціннісний, змістово-професійний, когнітивно-операційний та практично-діяльнісний компонент (Голубенко Т., 2014, с. 197).

Важливим аспектом професійної підготовки майбутніх соціальних працівників виступає формування їх готовності до організації волонтерської діяльності, яка для студентів – майбутніх соціальних працівників – може розглядатися як квазіпрофесійна, оскільки вона гуманістична за своєю природою, спрямована на підтримку людей, які мають проблеми, пов'язана зі здійсненням життєдіяльності і сприяє набуттю студентами професійного досвіду взаємодії з ними. У широкому сенсі мета соціальної роботи і волонтерської діяльності єдина і передбачає надання допомоги людям, які потрапили у складну життєву ситуацію, підвищення якості життя. Важливим аспектом схожості соціальної роботи і волонтерської діяльності виступають єдині технології роботи з різними категоріями населення. О. В. Богданова наголошує на тому, що волонтерська діяльність виступає різновидом професійної соціальної та соціально-педагогічної роботи і складається з наступних процедур: проектування, розробка та управління волонтерськими проектами, відбір, підготовка і навчання волонтерів; взаємодію з організаціями та суспільством, що здійснюють діяльність у галузі організації та управління волонтерською діяльністю (Богданова О., 2010, с. 27).

Волонтерська діяльність для майбутніх соціальних працівників виступає ресурсом особистісно-професійного розвитку, який дозволяє їм набувати досвід здійснення соціально-значимої діяльності, прояву соціальної активності та

громадянської позиції, бути причетним до вирішення важливих суспільних проблем та сприяти розвитку у них практичних навичок роботи з різними категоріями населення, у різних напрямках.

Організація волонтерської діяльності учнівської молоді буде забезпечувати реалізацію основних функцій соціального працівника: діагностичної, організаційної, посередницької, прогностичної, профілактичної, що сприятиме розкриттю можливостей їх удосконалення.

У контексті підготовки майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності змістом їх готовності виступають: сформована мотивація, позитивне ставлення до волонтерської діяльності та стійке бажання її здійснювати та залучати молодь; наявність у майбутніх соціальних працівників комплексу знань, практичних вмінь та особистого досвіду щодо організації, реалізації та керівництва діяльністю, а також особливостей її впровадження у певній сфері суспільного життя; вміння адекватно організовувати співробітництво, вирішувати конфлікти, оцінювати результативність допомоги та прогнозувати подальші шляхи її удосконалення.

З огляду на вищевикладене, готовність майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді ми будемо розглядати як здатність майбутніх соціальних працівників, яка проявляється у стійкому бажанні займатися волонтерською діяльністю, володінні спеціальними знаннями, вміннями та компетенціями щодо її планування, організації, управління, реалізації, оцінювання та прогнозування з представниками учнівської молоді.

Узагальнення досліджуваних матеріалів дає нам можливість визначити основні компоненти готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді: ціннісно-мотиваційний, особистісний, когнітивний, операційний, рефлексивно-оцінний.

Під ціннісно-мотиваційним компонентом готовності ми будемо розуміти сукупність мотивів та інтересів в оволодінні професією у цілому та здійсненні волонтерської діяльності зокрема. Важливим складником ціннісно-мотиваційного компоненту майбутніх соціальних працівників виступають ціннісні орієнтації.

Особистісний компонент – передбачає формування професійно значущих особистісних якостей, властивостей, необхідних для організації волонтерської діяльності учнівської молоді (мобільність, здатність приймати адекватні рішення, витривалість, спостережливість, емпатія та толерантність, здатність пристосовуватись до нових умов тощо).

Когнітивний компонент – зумовлений знаннями майбутніх соціальних працівників щодо сутності та специфіки організації волонтерської діяльності учнівської молоді.

Операційний компонент – відображає сформованість спеціальних вмінь та навичок щодо організації волонтерської діяльності учнівської молоді: планування, реалізації, управління.

Рефлексивно-оцінний компонент – проявляється в здатності до аналізу та оцінювання діяльності, особистісних досягнень, самоконтролю, саморегуляції аналізу реальних ситуацій та власного саморозвитку.

Висно

С
волонт
процес
розгляд
стійком
знання
управл
молоді.
єдність
операц
здатніс
діяльні
Г.
критері
працівн

Літера

Б
волонте
В
до робо
психолс
Г
соціаль
імені Та
Г
словник
Д
застосує
(Дисерт
Д
початко
техноло
Д
готовнос
К
К
словник.
Лі
педагогі
д-ра пед.
М
іншомов
(Дисерта
Я

Висновки та перспективи подальших досліджень

Отже, проблема готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді виступає складовою частиною процесу фахової підготовки студентів до здійснення професійної діяльності і розглядається як здатність майбутніх соціальних працівників, яка проявляється у стійкому бажанні займатися волонтерською діяльністю, володінні спеціальними знаннями, вміннями та компетенціями щодо її планування, організації, управління, реалізації, оцінювання та прогнозування з представниками учнівської молоді. Компонентна структура готовності до означеної діяльності виступає як єдність і взаємозв'язок ціннісно-мотиваційного, особистісного, когнітивного, операційного та рефлексивно-оцінного компонентів, що характеризують здатність майбутніх соціальних працівників професійно здійснювати фахову діяльність.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у дослідженні критеріїв, показників та рівнів сформованості готовності майбутніх соціальних працівників до організації волонтерської діяльності учнівської молоді.

Література

- Богданова, Е. В. (2010). Подготовка будущих социальных педагогов к волонтерской деятельности. Новосибирск: ИдеИ И Идеалы. 27-35.
- Водяна, О. В. (2014). Зміст професійної готовності працівника соціальної сфери до роботи з опікунською сім'єю. Проблеми сучасної педагогічної науки. Педагогіка та психологія. Ялта: РВВ КГУ. Вип. 42. 36-41.
- Голубенко, Т. О. (2014). Особливості процесу формування готовності майбутніх соціальних працівників до патронажної роботи з людьми похилого віку. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Вип. 5 (288). 195-201.
- Гончаренко, С. У., Зязюн, І. А., Ничкало, Н. Г. (2000). Професійна освіта: словник. Київ: Вища школа. 380.
- Данко, Д. В. (2015). Підготовка майбутніх соціальних працівників до застосування технологій медико-соціальної роботи в професійній діяльності. (Дисертація кандидата наук). Ужгород. 278.
- Дзюба-Шпурик, Л. Г. (2016). Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до ознайомлення учнів з інформаційно-комунікаційними технологіями (Дисертація кандидата наук). Полтава. 295.
- Дьяченко, М. И., Кандыбович, Л. А. (1976). Психологические проблемы готовности к деятельности. Москва: Изд-во БГУ. 176.
- Кремень, В. Г. (2008). Енциклопедія освіти. Київ: «Юрінком Інтер». 1040.
- Копоруліна, В. М. (2006). Українсько-російський психологічний тлумачний словник. Харків: Факт. 400.
- Линенко, А. (1996). Теорія і практика формування готовності студентів педагогічних вузів до професійної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. д-ра пед. наук: спец. 13.00.04. Київ. 44.
- Можаровська, О. Е. (2016). Формування готовності до професійно орієнтованого іншомовного спілкування майбутніх фахівців у коледжах технічного профілю. (Дисертація кандидата наук). Вінниця. 278.
- Ярмаченко, М. Д. (2001). Педагогічний словник. Київ: Пед. думка. 514.

L
VITY

unicipal
al

ture social
rofessional
the terms
rs for the
he content
During the
synthesis,

rofessional
concepts of
the author
cognitive,

rofessional
persons in
ferent types
ial workers
itivism and
n planning,

uture social
ie definition
s' volunteer
adiness for
ational and

mentation of

eer activity.

s of medical
od. 278. [In

Dyachenko, M. I., Kandybovich, L. A. (1976). Psychological problems of readiness for activity. Moscow: publishing house of BGU. 176. [In Russian].

Dziuba-Shpurik, L. G. (2016) Formation of the readiness of future social teachers for application of multimedia educational systems in school (Candidate's thesis) Poltava 295. [In Ukrainian].

Golubenko T. O. Features of readiness of the future social workers from patronage of the elderly. Bulletin of LNU named after Taras Shevchenko. Issue 5 (288). 195-201. [In Ukrainian].

Goncharenko, S. U., Nychkalo, N. G. (2000). Professional education: dictionary. Kyiv: High school. 380. [In Ukrainian].

Kremen V. G. Encyclopedia of Education. Kyiv.: «Yurinkom Inter».1040. [In Ukrainian].

Koropulina, V. M. (2006). Ukrainian – Russian Psychological Dictionary. Kharkiv: FACT. 400. [In Ukrainian].

Linenko A. F. Theory and practice of forming of ped. universities students' readiness to the professional activity: author report of dis. for getting of scientific degree of the doctor of pedagogics : speciality 13.00.04. Kyiv. 44. [In Ukrainian].

Mozharovska, O. E. (2016). Formation of readiness to professionally oriented language communication of future professionals in technical profile colleges. (Candidate's thesis). Vinnytsia. 278. [In Ukrainian].

Vodiana, O. V. Components of professional training of future specialists in the social sphere for social support of families having children in care. Pedagogy and Psychology. Yalta. RBB KGU. Issue 42. 36-41. [In Ukrainian].

Yarmachenko, M. D. (2001). Pedagogical dictionary. Kyiv: Pedahohichna dumka. 514. [In Ukrainian].

CALL FOR PAPERS

Social Work & Education

©SW&E, 2017

Scientific paper

SOCIAL WORK AND EDUCATION

Vira Polishchuk, Editor-in-Chief, Ukraine
Anna Slozanska, Deputy Editor-in-Chief, Ukraine

Social Work and Education (<http://journals.urau.ua/swe>) is a bi-annual international scholarly journal published by *Centre of Social Development and Innovation, Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Ukraine* and *East Aberdeen Educational Resources LTD, Great Britain* dedicated to advancing analysis of the theory and practice of social work, social care, social welfare, social work education and social politics at all levels.

Topics of interest for the above area include, but are not limited to the following:

- recent issues in social work
- recent issues in social work education
- recent issues in social politics

Extended papers (approx. 8-12 pages) should be sent by e-mail to
center_sdi@yahoo.com

by **20 th January** and by **20 May** each year.

Pages should include abstract, keywords, bibliographic references and tables.

We look forward to hearing from you.

Editor-in-Chief
Deputy Editor-in-Chief

Prof., Dr. Vira Polishchuk
Assoc. Prof. Anna Slozanska

Editorial Address:

Centre of Social Development and Innovation, Kurbasa str, 6/206, 46000, Ternopil, Ukraine
Tel.: +380 97 1838135, E-mail: center_sdi@yahoo.com

Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University,
Kryvonosa str, 2, 46027, Ternopil, Ukraine
E-mail: iinfo@tnpu.edu.ua

East Aberdeen Educational Resources LTD
16C Auchinyell Terrace, Garthdee, Aberdeen, Aberdeenshire, AB10 7DG, UK.